

7. JÚN SVETOVÝ DEŇ BEZPEČNOSTI POTRAVÍN

BEZPEČNOSŤ POTRAVÍN JE NEVIDITEĽNÁ, NO TÝKA SA NÁS VŠETKÝCH

POTRAVINY SÚ PRIRODZENOU SÚČASŤOU NÁŠHO ŽIVOTA. MÁLOKTO Z NÁS SA ZAMÝŠĽA NAD PROCESOM, AKÝM MUSIA POTRAVINY PREJSŤ, ABY SA VO SVOJEJ FINÁLNEJ PODOBE DOSTALI DO RÚK SPOTREBITELA. **BEZPEČNOSŤ POTRAVÍN JE NEVIDITEĽNÁ A VNÍMAME JU AKO SAMOZREJMOST. TÝKA SA VŠAK NÁS VŠETKÝCH.** ČI UŽ **PESTOVATEĽOV PLODÍN, CHOVATEĽOV HOSPODÁRSKÝCH ZVIERAT ALEBO VÝROBCOV A DISTRIBÚTOROV POTRAVÍN, AKO AJ SPOTREBITELOV** PRIAMO V ICH DOMÁCNOSTIACH PRI PRÍPRAVE POKRMOV. **ZODPOVEDNOSŤ ZA BEZPEČNOSŤ POTRAVÍN MÁ KAŽDÝ Z NÁS.**

SVETOVÝ DEŇ BEZPEČNOSTI POTRAVÍN UPRIAMUJE POZORNOSŤ NA TO, ŽE DOKÁŽEME PREDCHÁDZAŤ POŠKODENIU ZDRAVIA ČI STRATÁM NA ŽIVOTOCH V DÔSLEDKU KONTAMINOVANÝCH POTRAVÍN.

BEZPEČNOSŤ POTRAVÍN NIE JE SAMOZREJMOSTOU!

- Potraviny môžu byť kontaminované baktériami, bakteriálnymi toxínmi, vírusmi, parazitmi alebo chemickými látkami.
- Kontaminované potraviny môžu spôsobiť viac ako 200 ochorení.
- V EÚ je hlásených priemerne 5 000 epidémií zoonóz pochádzajúcich z potravín, pričom postihnutých je viac ako 40 000 ľudí.
- Najčastejšou zoonózou v EÚ je kamylobakteriôza (*zdrojom je najmä nedostatočne tepelne upravené hydínové mäso, nepasterizované mlieko a mliečne výrobky*).
- Druhou najčastejšou zoonózou v EÚ je salmonelôza (*zdrojom sú najmä vajcia a výrobky z nich alebo nedostatočne tepelne upravené hydínové mäso*).

ČO SÚ TO ZOONÓZY?

SÚ TO OCHORENIA PRENOSNÉ ZO ZVIERAT NA ČLOVEKA A NAOPAK. PRENÁŠAJÚ SA BUĎ PRIAMYM KONTAKTOM ALEBO PROSTREDNÍCTVOM NAPR. KOMÁROV A KLIEŠŤOV ČI **POTRAVINAMI**.

BUĎME ZODPOVEDNÍ!

Čo sa skrýva za bezpečnými potravinami na našich tanieroch?

Systém bezpečnosti potravinového reťazca

Na národnej, európskej (EÚ) i celosvetovej úrovni (FAO, WHO) je nastavený systém opatrení na úseku ochrany zdravia rastlín, ochrany, zdravia a welfare zvierat, krmív a potravín. Len vďaka takýmto **komplexným opatreniam** je možné dosiahnuť bezpečnosť všetkých zložiek potravinového reťazca a tým aj finálnej potraviny.

Systém bezpečnosti potravinového reťazca v celej EÚ a jeho pravidlá nastavila Európska komisia v spolupráci s členskými štátmi prostredníctvom legislatívy, ktorá je **založená na vedeckých stanoviskách Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA)**. Úlohou slovenských orgánov ako je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo zdravotníctva SR, Štátna veterinárna a potravinová správa SR, Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave a Úrad verejného zdravotníctva SR, je kontinuálny dohľad nad dodržiavaním nastavených požiadaviek pre túto oblasť.

A čo môže pre bezpečné potraviny urobiť KAŽDÝ Z NÁS? Minimálne dodržiavať tieto zásady!

- Pred a po manipulácii s potravinami si dôkladne umyť ruky mydlom a tečúcou vodou.
- Na umývanie a prípravu potravín, ako aj na umývanie riadu a pomôcok používať vždy pitnú vodu.
- Nepoužívať rovnaké riady a pomôcky pre surové a tepelne upravené potraviny.
- Dbať na oddelenie surových (*najmä živočíšnych produktov*) a tepelne upravených potravín.
- Potraviny dôkladne tepelne upraviť (*najmä živočíšne produkty*).
- Uvarené jedlo čo najrýchlejšie uskladniť v chladničke pri teplote nižšej ako 5 °C.

SVETOVÝ DEŇ BEZPEČNOSTI POTRAVÍN BOL STANOVENÝ NA 7. JÚN
ORGANIZÁCIOU PRE POTRAVINY A POĽNOHOSPODÁRSTVO (FAO) A SVETOVOU ZDRAVOTNÍCKOU ORGANIZÁCIOU (WHO).

Zdroje informácií:

- EFSA, ECDC. The European Union One Health 2018 Zoonoses Report: www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5926
- FAO, WHO. Food safety, everyone's business – A Guide to World Food Safety Day 2020: www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/world-food-safety-day/calls-to-action/en/
- Kancelária WHO na Slovensku. Päť zásad pre bezpečnejšie potraviny: www.uvzsr.sk/docs/letaky/Letak_5_zasad.pdf
- MPRV SR. Správa o zoonózach, alimntárnych nákazách a nákazách z vody v Slovenskej republike za rok 2018: www.mpsr.sk/sprava-o-zoonozach-alimntarnych-nakazach-a-nakazach-z-vody-v-slovenskej-republike-za-rok-2018/506-111-506-14920/

Poster vydal odbor bezpečnosti potravín a výživy Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.